

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

AC-1106

memo

Conceptmonitor (Financieel) Beheer VWS

Inleiding

De voorliggende huidige conceptmonitor is bedoeld om in den brede het AC en de TK te informeren over het beheer binnen het ministerie van VWS. Naast inzicht bieden in de doelen vanuit het Programma Verbetering Financieel Beheer VWS worden ook andere bedrijfsvoeringsaspecten meegenomen. Het betreft hier nadrukkelijk een eerste opzet van de monitor en we willen ruimte laten voor een groeiproces zodat indicatoren ook aangevuld c.q. vervangen kunnen worden als blijkt dat ze onvoldoende beeld geven van de verbeteringen c.q. inzicht bieden in de gestelde doelen. De huidige conceptmonitor sluit aan bij de huidige situatie en wat VWS op dit moment weet. Immers, de externe review op het programmaplan vanuit KPMG is nog gaande. Daarmee moet relevante feedback op de indicatoren over de financiële processen en over de mogelijke invloed op de cultuur nog een plek krijgen. Een aangepaste monitor zullen we voorleggen voordat deze naar de Kamer wordt verzonden.

Context

De context waarbinnen dit ijkpunt is opgesteld heeft als achtergrond het jaar 2020 en tegelijkertijd ook een coronacrisis die nog niet voorbij is met uitgaven en verplichtingen die vanuit 2020 een na-ijleffect hebben. De druk op het departement is daarnaast ook in 2021 nog hoog. Op dit moment, met de 11^e ISB 2021 in wording, zijn de corona gerelateerde begrote uitgaven en verplichtingen circa € 12 miljard. Met het nog niet bedwongen zijn van het coronavirus is de druk op het departement en daarmee op zowel de financiële als de beleidsfunctie onverminderd hoog.

Binnen die context probeert VWS het parlement juist en tijdig te informeren, herstelacties uit te voeren, de financiële administratie stapsgewijs te verbeteren om sneller te komen tot een getrouw beeld van de coronagerelateerde uitgaven, de financiële capaciteit uit te breiden met 20-25 FTE en wordt momenteel een review uitgevoerd op het verbeterplan en een advies opgesteld om het beheer binnen de VWS organisatie structureel te borgen door KPMG.

VWS voert graag het gesprek met de Kamer over het ijkpunt dat in deze voortgangsrapportage is opgenomen en ziet dat gesprek in de lijn van het leerproces dat de komende jaren de basis zal zijn voor het verbeteren van het beheer van de VWS-organisatie. Het betreft dan niet alleen het financieel beheer, maar ook het subsidie- en inkoopbeheer.

SG

Financieel-Economische
Zaken
Ontwikkeling Financieel Beleid
en Beheer

Bezoekadres:

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 5.1.2e
F 5.1.2e
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

5.1.2e

T 5.1.2e

M 5.1.2e
pt. 5.1.2e @minvws.nl

Datum

25 augustus 2021

Aantal pagina's

5

Ijkpunt 2020: inhoudelijk

Mede naar aanleiding van de rapporten van de Rekenkamer en de ADR en in de debatten met de Tweede Kamer is een aantal onderwerpen naar voren gekomen die in deze eerste monitor de basis vormen. Deze onderwerpen vormen ook de basis waarop VWS wil sturen op de brede bedrijfsvoering en daarmee structureel een verbetering wil bereiken op het (financieel) beheer. Het betreft:

- Financieel beheer: informatie- en budgetrecht van het parlement (art. 2:27 lid CW); tijdige en juiste financiële administratie;
- subsidiebeheer inclusief staatsteuntoetsen);
- Inkoopbeheer; waaronder ook voorraadadministraties en prestatieverklaringen; Informatiebeveiliging
- Structurele borging: beheersings- en controlemechanismen binnen VWS;

Van daaruit is er in deze monitor voor gekozen om maatregelen te treffen die ingaan op die aspecten zowel voor de korter termijn als structureel, met dien verstande dat het cultuuraspect op dit moment in onderzoek is en nog geen plek heeft in deze versie van de monitor.

Financieel beheer: informatie- en budgetrecht van het parlement (art. 2:27 lid CW)

Hierbij dient gedacht te worden aan maatregelen om tijdig beide Kamers over nieuw en aanpassingen van beleid te informeren en het tijdig indienen van Incidentele Suppletoire Begrotingen (met een verwijzing naar art. 2:27 lid 2 CW). Daarnaast is het van belang om bij het verstrekken van garanties de Kamer voorafgaand aan het verstrekken een toetsingskader te sturen en hiervan een actueel register bij te houden. Ten aanzien van voorschotverlening (niet-subsidies) boven de € 500.000 een bankgarantie te vragen en rente in rekening te brengen tenzij de minister van Financiën schriftelijk heeft ingestemd met de afwijking hiervan.

Tijdige en juiste financiële administratie

Aanpassingen in de financiële administratie tijdig en juist opnemen teneinde een getrouw beeld te kunnen geven. Hiernaast dient de kennis van de comptabele wet- en regelgeving te worden vergroot (kennisbank en workshops/trainingen). Dit moet onder andere leiden tot minder correctieboekingen, met name in de periode waarin het jaarverslag wordt opgesteld.

Subsidiebeheer en staatsteuntoets¹: rechtmatigheid

Hierbij moet gedacht worden aan het integrale overzicht op centraal niveau van het verloop van de staatssteunproblematiek per categorie, staatssteuntoets correct uitgevoerd (gebruik van actuele staatsteuntoetsen, het bewaken van de relatie met het activiteitenplan), adequaat werkend controle- en M&O-beleid (het hanteren van actuele risicoanalyses van de M&O-aspecten met proportionele maatregelen (ook voor voorschotten), controleerbare informatie- en verantwoordingsafspraken (ook voor bijdrageregelingen) en beargumenteerd afwijken van de adviezen van FEZ) en een actuele Signaleringslijst en M&O-register.

¹ Staatssteuntoetsen vallen strikt genomen buiten de scope van het programma, maar vanwege het grote financiële belang van de onrechtmatigheden en onzekerheden in 2020 worden de staatssteuntoetsen hier ook vermeld.

SG

Financieel-Economische
Zaken
Ontwikkeling Financieel Beleid
en Beheer

Datum

25 augustus 2021

Inkoopbeheer: rechtmatigheid

Hierbij dient gedacht te worden aan het volgen en registreren van de procedures van inkopen en afwijkingen, de afwegingen inkoop of subsidie en een actueel contractenregister.

SG

Financieel-Economische
Zaken
Ontwikkeling Financieel Beleid
en Beheer

Inkoopbeheer: voorraadadministraties en prestatieverklaringen (herstelacties)

Hierbij dient gedacht te worden aan de herstelacties ten aanzien van de voorraadadministraties van de persoonlijke beschermingsmiddelen, de IC- en beademingsapparatuur, aanvullende verantwoordingsafspraken maken en de betrouwbaarheid van CORONIT als systeem om prestaties te verklaren met oog op rechtmatige betalingen.

Datum

25 augustus 2021

Structurele borging: beheersings- en controlemechanismen binnen VWS

Hierbij dient gedacht te worden aan maatregelen om de kwaliteit van de financiële administratie te verbeteren zoals het uitbreiden van het aantal FTE's in de financiële functie, het verder uitbouwen van de planning & controlcyclus door met de managementteams van de directies en de directeuren-generaal periodiek te spreken over hun bedrijfsvoering. Tevens dient de kennisbank volledig te zijn en aandacht te worden besteed aan workshops en trainingen.

Indicatoren

Op basis van bovenstaande komt VWS tot de volgende indicatoren:

1. Financieel beheer: begrotingsonrechtmatigheden***Informatie- en Budgetrecht van het parlement***

- # ingediende ISB's;
- % verplichtingen in ISB's dat tijdig aan het parlement is gemeld.

Garanties en voorschotten

- % garanties en voorschotten conform regelgeving tot stand gekomen.

Financieel beheer: getrouw beeld

De ambitie ten aanzien van het getrouw beeld is dat de administratie een volledig en actueel beeld geeft:

- alle relevante rechtshandelingen zijn geboekt (scope);
- de boekingen zijn tegen de juiste bedragen in de administratie opgenomen (omvang);
- Minder correctieboekingen.

Indicatoren

- Vooruitbetalingen: % vooruitbetalingen dat tot voorschotboeking heeft geleid;
- Voorschotten: % dat een actueel beeld weergeeft;
- Vorderingen: % ouder dan 1 jaar is;
- Verplichtingen: % dat een actueel en feitelijk juist beeld geeft (juiste contractuele/verplichte bedrag, instrumentkeuze bevat);
- Correctieboekingen in P13 en P14: aantal en materiele omvang.

2. Subsidiebeheer (incl. staatssteun)

- Aanwezigheid van het integrale overzicht op centraal niveau van het verloop van de staatssteunproblematiek per categorie;

- Staatssteuntoetsen correct uitgevoerd (gebruik van actuele staatsteuntoetsen, het bewaken van de relatie met het activiteitenplan);
- Een actuele signaleringlijst en een actueel M&O-register;
- Een adequaat werkend M&O-beleid;
- Het hebben van robuuste risicoanalyses van de M&O-aspecten (met proportionele beheersingsmaatregelen (ook voor voorschotten);
- Een adequaat controlebeleid informatie- en verantwoordingsafspraken (ook voor bijdrageregelingen);
- Beargumenteerd afwijken van de adviezen van FEZ.

SG

Financieel-Economische
Zaken
Ontwikkeling Financieel Beleid
en Beheer

Datum

25 augustus 2021

3. *Inkoopbeheer*

- het volgen en registreren van de procedures van inkopen en afwijkingen;
- de afwegingen inkoop of subsidie is correct gemaakt;
- een actueel contractenregister.

Inkoopbeheer: herstelacties

De waarde van door VWS en het LCH ingekochte persoonlijke beschermingsmiddelen, IC-en beademingsapparatuur dient gevalideerd te worden zodat vastgesteld kan worden dat de door VWS uitgegeven middelen hebben geleid tot levering van goederen. Tevens dienen contracten adequate verantwoordingsafspraken te bevatten. Daarnaast is het van belang om CORONIT (als systeem om prestaties te verklaren met oog op rechtmatige betalingen) te valideren.

4. *Structurele borging*

Hieronder vallen het versterken van de kennis en kunde (volwaardig kennisnet), voldoende capaciteit (20/25 fte), maar ook volwaardig inrichten van een P&C-cyclus en risicogericht sturen en monitoren.

De conceptmonitor is in bijlage 1 opgenomen.

Vervolgproces

De conceptmonitor zal met de CFA's, de ADR en het AC worden afgestemd, waarna de monitor in de voortgangsrapportage aan de Kamer zal worden gemeld (oktober). Tegelijkertijd zal per indicator een risicoanalyse worden opgesteld met de desbetreffende projectleiders. De monitor zal periodiek met de directie- en DG-MT's worden besproken en worden geagendeerd in het AC en de bestuursraad (afwijkingsrapportage).

5.1.2e

Bijlage 1

Conceptmonitor (financieel) beheer VWS

	2020	2021	2022
1. Financieel beheer			
<i>Begrotingsonrechtmatigheden</i>			
- aantal ISB's ingediend			
- % verplichtingen tijdig gemeld aan parlement			
- % voorschotten en garanties correct verstrekt			
<i>Getrouw beeld</i>			
- % vooruitbetalingen = voorschot			
- % voorschotten geven actueel beeld			
- % vorderingen > 1 jaar			
- % verplichtingen dat een actueel en juist beeld geeft			
- Herstelboekingen: #/€			
2. Subsidiebeheer incl. staatssteun			
- Actuele registers en lijsten (staatssteun, signalering en M&O) aanwezig			
- % correct uitgevoerde staatssteuntoetsen			
- Aanwezigheid actueel M&O-register			
- % regelingen met een adequaat controlebeleid			
- % regelingen met een adequate risicoanalyse			
3. Inkoopbeheer			
- % correct gevolgde procedures (w.o. afwijkingen)			
- actueel contractenregister			
<i>Inkoopbeheer: herstelacties</i>			
- gevalideerde waarde inkopen PBM/IC			
- % aangevulde verantwoordingsafspraken			
- CORONIT onderzoek afgerond			
4. Structurele borging			
- Aantal aangenomen medewerkers (FTE)			
- Ingerichte P&C-cyclus			
- Ingerichte kennisbank			

SG

Financieel-Economische
Zaken
Ontwikkeling Financieel Beleid
en Beheer

Datum

25 augustus 2021